

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

(найменування центрального органу управління освітою, власник)

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

(назва навчальної дисципліни)

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

(назва рівня рівня вищої освіти)

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

(шифр і назва напрямку)

спеціальності 017 Фізична культура і спорт

(шифр і назва спеціальності)

(Шифр за ОПШ _____)

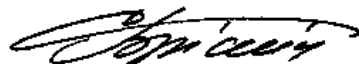
Навчальна програма з дисципліни «Вступ до спеціальності» для студентів I курсу спеціальності 017 «Фізична культура і спорт», I семестр (денна форма навчання), I семестр (заочна форма навчання).

Розробники: доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор,
завідувач кафедри Бріскін Ю. А.
доктор наук з фізичного виховання та спорту, доцент
Задорожна О. Р.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри теорії спорту та фізичної культури протокол № 1

Завідувач кафедри теорії спорту і фізичної культури

Зав.кафедрою



(підпис)

(Бріскін Ю.А.)
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки студентів спеціальності 017 Фізична культура і спорт.

Предметом вивчення дисципліни є організаційні та програмно-нормативні основи сфери фізичної культури і спорту, а також специфіка професійної діяльності фахівців сфери фізичної культури і спорту.

Міждисциплінарні зв'язки: історія фізичної культури, загальна теорія підготовки спортсменів, олімпійський спорт, загальна теорія професійного спорту.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є ознайомлення здобувачів вищої освіти зі спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» задля формування системи уявлень про сферу майбутньої професійної діяльності, отримання фундаментальних знань щодо організаційних та програмно-нормативних основ сфери фізичної культури і спорту, а також професійних компетентностей фахівців сфери фізичної культури і спорту.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Вступ до спеціальності» є формування професійного світогляду студентів, основ знань і навичок у сфері фізичної культури і спорту.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: сутність фізичної культури та спорту як явищ та видів діяльності людини; специфіку системи вищої освіти України; структуру та зміст освітньо-професійної програми 017 «Фізична культура і спорт»; перелік основних нормативних документів, які регламентують професійну діяльність фахівців сфери фізичної культури і спорту; галузеву термінологію; особливості використання інформаційних ресурсів в освітньому просторі; історичні передумови створення, розвитку і сучасного стану Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського (надалі – ЛДУФК ім. Івана Боберського); історичні факти та значення спадщини Івана Боберського.

вміти: застосовувати у практичній діяльності одержані знання щодо організаційних та управлінських аспектів сфери сучасної фізичної культури і спорту; аналізувати та застосовувати у майбутній професійній діяльності відповідні програмно-нормативні документи; використовувати функціональний потенціал інформаційних ресурсів в освітньому просторі; послуговуватися сучасною термінологією.

На вивчення навчальної дисципліни відведено 90 годин / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Тема 1. Фізична культура і спорт у сучасному суспільстві.

Загальна характеристика терміну «культура» як сукупності матеріальних і духовних цінностей. Визначення поняття «фізична культура». Значення фізичної культури як засобу підвищення соціальної і трудової активності людей, забезпечення їх потреби у спілкуванні, розвитку дружніх стосунків між народами. Специфіка фізичної культури як засобу задоволення моральних, естетичних та творчих запитів людей. Значення фізичної культури для реалізації. Матеріальні і духовні цінності фізичної культури. Загальна характеристика діяльнісного аспекту фізичної культури. Загальна характеристика предметно-ціннісного аспекту фізичної культури. Загальна характеристика результативного аспекту фізичної культури. Загальна характеристика функцій фізичної культури (освітньої, оздоровчої, виховної, рекламної, комунікативної, прикладної, рекреаційної тощо).

Спорт як результат пізнавальної діяльності людини. Характеристика спорту як складника культури. Особливості спорту як виду і результату діяльності. Форми та умови функціонування спорту в суспільстві. Загальна характеристика функцій спорту (змагальної, престижної, гедоністичної, нормативної, прикладної, комерційної, моделювання поведінки, духовності, підтримання надії, індивідуалізації, інтеграції, відволікання тощо).

Основні терміни навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності», які є основою галузевої термінології у сфері фізичної культури і спорту, та їх визначення (спорт, спортсмен, змагальна діяльність, вид спорту, спортивна дисципліна, масовий спорт, навчально-тренувальні збори, олімпійський спорт, професійний спорт, фізична культура, фізкультурно-оздоровчі заходи, фізична підготовка, правила змагань, засоби спортивної підготовки, методи спортивної підготовки, фізичні якості, Олімпійські ігри, допінг у спорті тощо).

Тема 2. Система вищої освіти в Україні та організація навчального процесу у закладах вищої освіти.

Система вищої освіти країн світу та в Україні. Управління освітою. Структура системи освіти в Україні. Історія виникнення закладів вищої освіти (ЗВО). Класифікація та їх типи. Види і форми організації навчальних занять у ЗВО. Управління ЗВО. Права і обов'язки здобувача вищої освіти. Заклади вищої освіти України, які здійснюють підготовку фахівців галузі фізичної культури і спорту.

Тема 3. Професійна діяльність у фізичній культурі і спорті.

Загальна характеристика терміну «професія» як роду занять або трудової діяльності, що вимагає певних знань і навичок та є джерелом здобуття засобів існування. Визначення поняття «професійна підготовка». Мета професійної підготовки. Законодавча база вищої освіти та професійної підготовки, зокрема Конституція та закони України «Про освіту», «Про вищу освіту» та інші нормативно-правові акти. Перелік рівнів вищої освіти.

Визначення поняття «Національна рамка кваліфікацій». Визначення терміну «освітня програма» як єдиного комплексу запланованих дисциплін, завдань, та контрольних заходів, успішне проходження яких забезпечує досягнення визначених результатів навчання. Перелік вимог до освітньої програми. Загальна характеристика посадових обов'язків, необхідних знань та кваліфікаційних вимог для працівників сфери фізичної культури і спорту.

Визначення терміну «компетентність» як переліку питань, в яких людина має знання та досвід. Загальна характеристика компетентностей фахівців фізичної культури і спорту відповідно до «Стандарту вищої освіти» України (інтегральної, загальних, спеціальних. Перелік вмінь та навичок, які повинен здобути студент за результатами навчання у закладі вищої освіти. Структура та зміст освітньо-професійної програми 017 Фізична культура і спорт.

Тема 4. Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського в системі фізичної культури і спорту України.

Фізична культура та спорт в Галичині напередодні радянської окупації. Заснування Львівського державного інституту фізичної культури та подальша реорганізація його структури у Львівський державний університет фізичної культури ім. Івана Боберського. ЛДУФК ім. Івана Боберського як провідний заклад фізичної культури та спорту в Україні. Історичне значення корпусів ЛДУФК ім. І. Боберського та архітектурна цінність будівель на мапі Львова. Основні віхи розвитку університету та формування структури університету (факультети, кафедри, спеціалізована вчена рада тощо). Організація освітнього процесу. Наукова еліта Університету. Публікація періодичних наукових видань у межах Університету. Видатні вчені та наукові школи Університету. Пріоритетні напрями діяльності ЛДУФК ім. І. Боберського. Участь в міжнародних організаціях та проектах. Олімпійська гордість Університету. Спортивні легенди ЛДУФК ім. І. Боберського. Значення ЛДУФК ім. І. Боберського у формуванні теоретичного базису спортивної історії України та впровадження результатів наукових досліджень у галузі освіти та сфері фізичної культури і спорту.

Тема 5. Іван Боберський – основоположник українського тіловиховання.

Іван Боберський – провідний діяч та організатор українського тіловиховання. Подорож життєвими стежками Івана Боберського. Український сокільський рух та створення «Сокола». Український спортовий гурток та його діяльність. Іван Боберський – натхненник та меценат пластової ідеї. Діяльність Івана Боберського як наставника ініціаторів заснування спортового товариства «Україна». Іван Боберський як організатор та очільник Краєвих здвигів. Діяльність Івана Боберського як провісника олімпійської ідеї. Настанови та афоризми професора. Творча та педагогічна спадщина Івана Боберського.

Тема 6. Інформаційні ресурси в освітньому процесі.

Джерела інформації. Класифікація джерел інформації для освітніх і наукових потреб. Відкритий доступ до інформації. Ресурси відкритого доступу. Загальна характеристика електронної бібліотеки, репозитаріїв та журналів відкритого доступу. Національний репозитарій академічних текстів, його вміст та завдання.

Академічна доброчесність. Основні види порушень академічної доброчесності: академічний плагіат; самоплагіат; фабрикація (фальсифікація); списування; обман; хабарництво та необ'єктивне оцінювання. Загальна характеристика видів академічної нечесності. Міжнародна практика боротьби з плагіатом. Штучний мовний інтелект ChatGPT. Мета створення ChatGPT. Джерела, що використовує ChatGPT. Академічна доброчесність та ChatGPT. Як писати без академічного плагіату.

Інформаційно-пошукові системи. Загальна характеристика понять «інформаційна система», «інформаційна технологія», «інформаційна культура». Особливості карткових та електронних інформаційно-пошукових систем. Переваги пошуку в цих системах.

Інформаційний пошук та його види. Базові стратегії пошуку інформації. Довідково-пошуковий апарат бібліотеки. Електронний каталог. Загальна характеристика електронного каталога, вміст та призначення. Пошук інформації в електронному каталозі. Репозитарій ЛДУФК імені Івана Боберського. Структура репозитарія університету, фонди та підфонди. Правила пошуку документів в репозитарії університету. Мережа інтернет. Етапи, види та стратегія пошуку інформації в мережі інтернет. Порівняльна характеристика результатів пошуку інформації в бібліотеці та мережі інтернет.

Цитування та бібліографування Правила цитування та посилання на інформаційне джерело. Правила оформлення цитат. Правила покликання на інформаційне джерело. Бібліографія та бібліографування.

Авторське право. Закон України «Про авторські і суміжні права». Об'єкти авторського права. Охорона авторського права. Дотримання авторських прав під час роботи з джерелами інформації.

3. Рекомендована література

Основна:

1. Вступ до спеціальності : курс лекцій для студентів спеціальності 017 Фізична культура і спорт. Львів : ЛДУФК ім. І. Боберського, 2023.
2. Келлер В. С. Теоретико-методичні основи підготовки спортсменів / Келлер В. С., Платонов В. М. – Львів : Українська спортивна Асоціація, 1992. – 269 с.
3. Львівський державний університет фізичної культури (1946–2016) : попул. енцикл. / авт. кол.: Ф. Музика, А. Вовканич, В. Левків, Ю. Бріскін [та ін.] ; упоряд. О. Борис ; за заг. ред. Є. Приступи. – Львів : ЛДУФК, 2016. – 488 с. – ISBN 978-966-7336-01-2.

4. Про авторське право і суміжні права : Закон України [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
5. Про академічну доброчесність : Закон України [Електронний ресурс]. – URL: <https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2022/09/>
6. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VI. [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
7. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
8. Про фізичну культуру і спорт : Закон України [Електронний ресурс]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text>.
9. Свістельник І. Інформаційна культура студента: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту / Ірина Свістельник. – Київ : Кондор, 2012. – 182 с.
10. Сова А. Іван Боберський (1873–1947): український націєтворець. Львів; Дрогобич, 2023. 72 с.
11. Стандарт вищої освіти України: перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 017 Фізична культура і спорт [Електронний ресурс]. – URL: <http://surl.li/izhjx>
12. Теорія і методика фізичного виховання / Методики фізичного виховання різних груп населення). Підручник / Під. заг. ред. Т. Ю. Круцевич. – К.: Олімпійська література, 2012. Т.2. – 392 с.

Допоміжна:

1. Бріскін, Ю. А., & Нерода, Н. В. (2022). Професійний спорт у системі соціальних практик спорту – головні тренди. *Lex Sportiva*, (1), 3–11. <https://doi.org/10.32782/lexsportiva/2022.1.1>
2. Історичні, організаційні та соціальні аспекти розвитку спорту інвалідів : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту / [С. Ф. Матвеев, Ю. А. Бріскін, І. О. Когут та ін.]. – Київ : Асконіт, 2011. – 250 с. – ISBN 966-8436-14-7.
3. Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/recomendatsii.pdf>
4. Шкіцька І. Ю. Основи академічної доброчесності: практикум : навч.-метод. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Шкіцька Ірина Юріївна. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 64 с. – URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/31709>.

Інформаційні ресурси інтернет:

1. Мультимедійне забезпечення лекцій, демонстрація відеороликів з тематики навчальної дисципліни.
2. Міністерство молоді та спорту України [Електронний ресурс]. –

URL: <https://mms.gov.ua/>.

3. Міністерство освіти і науки України [Електронний ресурс]. – URL: <https://mon.gov.ua/ua>.

4. Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського у персоналіях (1946–2021 рр.) [Електронний ресурс]. – URL: <http://surl.li/izhqh>.

5. Репозитарій Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – URL: <https://repository.ldufk.edu.ua/>.

6. Сайт дистанційного навчання Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського [Електронний ресурс]. – URL: <http://study.ldufk.edu.ua/>

7. Olympics [Електронний ресурс]. – <https://www.youtube.com/channel/UCTI3QQTvqHFjurroKxexy2Q>.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання:

- Опитування на семінарських завданнях.
- Перевірка завдань для самостійної роботи.
- Залік.

Залікові вимоги

1. Сутність фізичної культури як соціального явища та виду діяльності.

2. Сутність спорту як явища, виду і результату діяльності.

3. Загальна характеристика функцій фізичної культури і спорту.

4. Галузева термінологія.

5. Спільні та відмінні риси між фізичною культурою і спортом.

6. Система вищої освіти країн світу.

7. Структура системи освіти в Україні.

8. Історія виникнення закладів вищої освіти.

9. Класифікація закладів вищої освіти.

10. Види і форми організації навчальних занять у закладах вищої освіти.

11. Права і обов'язки здобувача вищої освіти.

12. Заклади вищої освіти України, які здійснюють підготовку фахівців галузі фізичної культури і спорту.

13. Поняття про професію і професійну підготовку.

14. Професійні компетентності фахівців фізичної культури.

15. Структура та зміст освітньо-професійної програми 017 Фізична культура і спорт.

16. Структура та контент сайту дистанційного навчання ЛДУФК ім. Івана Боберського.

17. Основні віхи життя та діяльності Івана Боберського.
18. Діяльність Івана Боберського в українському сокільському русі.
19. Іван Боберський – наставник та організатор тіловиховних товариств.
20. Іван Боберський – організатор і очільник краєвих здвигів.
21. Іван Боберський – натхненник і меценат пластової ідеї.
22. Творча та педагогічна спадщина Івана Боберського.
23. Історія створення та основні віхи розвитку ЛДУФК ім. Івана Боберського.
24. Історія формування структури ЛДУФК ім. Івана Боберського та його сучасний розвиток.
25. Історія будівель ЛДУФК ім. Івана Боберського.
26. Спортивні легенди та олімпійська гордість ЛДУФК ім. Івана Боберського.
27. Наукова еліта ЛДУФК ім. Івана Боберського (наукові школи, видатні вчені, почесні доктори та професори).
28. Значення ЛДУФК ім. Івана Боберського у спортивній історії України.
29. Класифікація джерел інформації.
30. Обґрунтування поділу інформаційних джерел на первинні та вторинні.
31. Значення відкритого доступу до інформації в освітньому просторі.
32. Види ресурсів відкритого доступу.
33. Характеристика та призначення електронних репозитаріїв.
34. Академічна відповідальність за порушення академічної доброчесності здобувача вищої освіти.
35. Ознаки академічного плагіату.
36. Види академічного плагіату.
37. Причини вдавання до плагіату в студентському середовищі.
38. Види інформаційного пошуку.
39. Стратегія та етапи інформаційного пошуку.
40. Види цитувань, які використовують в освітньому просторі.
41. Правила оформлення цитат в освітньому просторі.
42. Правила посилання на інформаційне джерело в освітньому просторі.
43. Загальна характеристика авторського права.
44. Об'єкти авторського права.
45. Ознаки порушення авторських прав.